

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/204/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712215019
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5712215019.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v spore žalobcov: 1/ G. G., nar. X.X.XXXX, bytom M. O. XXXX/X, XXX XX E., 2/ W. G., nar. X.XX.XXXX, bytom M. O. XXXX/X, XXX XX E., 3/ W. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. O. XXXX/X, XXX XX E., 4/ M. G., nar. X.X.XXXX, bytom M. O. XXXX/X, Z. XX E., proti žalovaným: 1/ G. T., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXXX/X, XXX XX E., 2/ G. T., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXXX/X, XXX XX E., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Sučanoch, 3/ AGROLOV - Levice, s. r. o., IČO: 36 794 945 so sídlom Ku Bratke 5, 934 01 Levice, 4/ G. B., bytom I. XXXX/XX, XXX XX C., žalovaní 1/ až 4/ zastúpení AK JUDr. Chlapík, s.r.o., so sídlom Sládkovičova 13, 010 01 Žilina, IČO: 47 232 072, v konaní o ochranu osobnosti a o náhrade nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov v 1/ až 4/ rade a žalovaného v 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 15C/276/2012-395 zo dňa 10.3.2017, takto

rozhodol:

- I. Krajský súd rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e v časti výroku IV., V., VI., VII., VIII., IX., XII., XIII. a XV.
- II. Rozsudok okresného súdu m e n í v časti výroku X., XI., XIV. a XVI. tak, že žalovaným v rade 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov prvostupňového konania n e p r i z n á v a .
- III. Rozsudok okresného súdu v odvolaní nepapadnutej časti I., II. a III. zostáva n e d o t k n u t ý .
- IV. Žiadna zo strán n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin rozsudkom č.k. 15C/276/2012-395 zo dňa 10.2.2017 rozhodol tak, že:
- I. Konanie v časti zaplatenia sumy 42.477,20 eur sa zastavuje.
- II. Konanie v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ sa zastavuje.
- III. Konanie v časti týkajúcej sa žalovaného 4/ sa zastavuje.
- IV. Žaloba vo vzťahu k žalovanému 3/ sa zamietá.
- V. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10.000,- eur do 31.12.2017.
- VI. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni 2/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10.000,- eur do 31.12.2017.
- VII. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni 3/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3.000,- eur do 31.12.2017.
- VIII. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni 4/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3.000,- eur do 31.12.2017.
- IX. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.

X. Žalovaný 1/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100 %.
XI. Žalovaný 3/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100%.
XII. Žalovaný 4/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100%.
XIII. Žalobca 1/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ v rozsahu 34 %.
XIV. Žalobkyňa 2/ a žalovaný 2/ nemajú právo na náhradu trov konania.

XV. Žalobkyňa 3/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ v rozsahu 20 %.

XVI. Žalovaný 2/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyni 4/ v rozsahu 50 %.

V odôvodnení uviedol, že pôvodne žalobcovia v 1/ až 5/ rade žalobou, doručenu tamojšiemu súdu 3.10.2012 sa domáhali voči žalovaným v 1/ až 4/ rade náhrady nemajetkovej ujmy za spôsobenie poškodenia zdravia s následkom smrti maloletého G. G. vo výške 124.477,20 eur, a to v pomere 70 % pre žalobcov 1/ a 2/, 20 % pre žalobkyňu 3/ a 10 % pre pôvodných žalobcov 4/ a 5/. Náhradu nemajetkovej ujmy žiadali na tom skutkovom základe, že dňa 8.10.2009 prišli o svojho jediného syna, brata a vnuka - maloletého G. G., nar. X.X.XXXX, ktorý išiel do rodinného domu T. - žalovaných 1/ a 2/ za svojim spolužiakom a dlžníkom, ktorému údajne požičal opakovane peniaze na nákup konopných cigariet. Predmetom žaloby je odškodnenie za poškodenie zdravia s následkom smrti a psychickej traumy a postraumy pre najbližších príbuzných, keď škodu na zdraví s následkom smrti mal spôsobiť mal. C. T., pričom za škodu s následkom smrti zodpovedá jeho otec G. T. st., ktorý ako bývalý majiteľ zbrojného preukazu obišiel ustanovenia zákona o zbraniach a strelive a za škodu na zdraví s následkom smrti, ktorú spôsobil mal. G. T., zodpovedá aj žalovaný 3/, lebo nezákonným spôsobom zapožičal smrtiacu zbraň otcovi páchatela a za škodu na zdraví s následkom smrti podľa žalobcu zodpovedá aj G. B. - žalovaný 4/, ktorý nekonal v súlade so zákonom o zbraniach a strelive. Žalovaní 1/ a 2/ v písomnom vyjadrení poukázali na to, že návrh žalobcovia v 1/ až 5/ rade odôvodňujú jednak nárokom na náhradu škody na zdraví a časti na náhradu nemajetkovej ujmy, kde poukazujú na rozhodnutia o ochrane dôstojnosti a vážnosti jednotlivých osôb. Preto podľa nich je sporné, z akého právneho titulu si uplatňujú daný nárok, či je v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka alebo v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie pripojením rozsudku tamojšieho súdu č.k. 3T/80/2012-607 zo dňa 21.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 3To/50/2014-732 zo dňa 29.1.2015 mal preukázané, že bolo právoplatne ukončené trestné konanie dňa 29.1.2015. V tomto trestnom konaní boli uznaní za vinných a to z prečinu usmrtienia žalovaných v 1/ rade a žalovaný v 2/ rade za prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za prečin usmrtienia. Skutok, za ktorý boli uznaní žalovaní v 1/ a 2/ rade za vinných spočíval v tom, že dňa 22.9.2009 v C. na presne nezistenom mieste si žalovaní v 2/ rade prostredníctvom I. K., v tom čase pracujúceho pre spoločnosť Agrolov Levice s.r.o. - žalovaný v 3/ rade zadovážil opakovaciu dlhú guľovú zbraň československej výroby spolu so 17 ks nábojov do tejto zbrane, pričom mal vedomosť o tom, že uznesením príslušníka PZ Vrútky Martin sp.zn. ORP-164/VR-MT-2009 z 3.9.2009 trestne stíhaný pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, v dôsledku čoho mu vznikla povinnosť v zmysle zákona o strelných zbraniach a strelive odovzdať zbrojný preukaz, zbraň, strelivo a preukaz zbrane príslušnému útvaru policajného zboru, na čo bol aj písomne vyzvaný, pričom 21.9.2009 odovzdal 5 ks vlastných dlhých strelných zbraní, ktoré mal v legálnej držbe spolu s preukazmi k týmto zbraniam s tým, že zbrojný preukaz nemá pri sebe a odovzdá ho najneskôr do 5.10.2009, čo však neurobil a odovzdal ho až 13.10.2009 a o presne neustálenej dobe od 8.10.2009 do 18.30 hod. vo E., na ul. O. v priestoroch rodinného domu v mieste svojho trvalého bydliska, kde sa zdržiava spolu s bývalou manželkou, dcérou, synom - žalovaným v 1ú rade ako obvineným, ďalším synom, nechal v miestnosti v tom čase slúžiacej ako obývačka v puzdre medzi skriňami na viditeľnom mieste o stenu opretú a ničím proti zneužitiu nezabezpečenú opakovaciu dlhú guľovú zbraň spolu s piatimi nábojmi, nachádzajúcimi sa v zásobníku tejto zbrane a následne dňa 8.10.2009 v čase okolo 18.30 hod. v priestoroch tohto rodinného domu obvinený maloletý G. T. - žalovaný v 1/ rade pri manipulácii s vyššie uvedenou zbraňou ním spôsobeným výstrelom zasiahol oproti stojaceho G. G., maloletého do oblasti brucha, čím mu spôsobil také poranenia, v dôsledku ktorých X.XX.XXXX G. G. ml. zomrel.

Z dôvodu späťvzatia žaloby v časti 42.477,20 eur v tejto časti súd konanie zastavil. Žalobcovia v 1/ až 4/ rade v priebehu konania zobrali späť žalobu vo vzťahu k žalovanému v 1/ až 4/ rade, s ktorým späťvzatím títo žalovaní súhlasili, preto súd v časti konanie týkajúce sa žalovaného v 1/ a žalovaného 4/ rade zastavil.

Predmetom konania zostal nárok žalobcov v 1/ až 4/ rade na priznanie nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. K zásahu do práv žalobcov v 1/ až 4/ rade na ochranu ich súkromia zahŕňajúceho právo na plnohodnotný rodinný život a to k spôsobeniu smrti ich syna, brata a vnuka došlo konaním žalovaného v 1/ rade dňa 8.10.2009. Žalobcovia v 1/ - 4/ rade si mohli uplatniť svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy po dni, kedy došlo k úmrtiu ich

syna, brata a vnuka, teda od 9.10.2009 do 9.10.2012. Všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom 9.10.2009 a skončila 9.10.2012. Preto pokiaľ žalovaní v 1/ až 4/ rade vzniesli námietku premlčania tohto práva na náhradu nemajetkovej ujmy, keď mali za to, že žalobcovia sa prvotne domáhali návrhom doručeným súdu 3.10.2012 náhrady škody podľa § 420 ods. 1 OZ o všeobecnej zodpovednosti za škodu, ktorú mali vyčísliť z titulu poškodenia, zdravia a následnej smrti vo výške 124.477,20 eur a až podaním doručeným súdu 7.12.2015 žalobcovia v 1/ až 4/ rade zmenili pôvodný žalobný návrh, keď uplatnili svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a odvodili ju z ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, keď súd predmetnú zmenu pripustil a toto bolo doručené súdu na pojednávaní 6.6.2016, podľa žalovaných uvedené si uplatnili po uplynutí premlčacej doby. S uvedenou námietkou súd prvého stupňa nesúhlasil a nestotožnil sa s ňou, keď konštatoval, že žalobcovia od počiatku žalujú vec na základe toho istého skutkového stavu, ktorý nebol počas konania zmenený. Nárok žalobcov v 1/ až 4/ rade súd prvej inštancie považuje za nárok na priznanie nemajetkovej ujmy za zásah do ich súkromia a ich rodinného života, ku ktorému došlo smrťou ich syna, brata a vnuka za nepremľčaný. Je zrejmé, že k úmrtiu mal. G. G. došlo X.XX.XXXX. Dňom nasledujúcim po tomto dni začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie nárokov žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s ochranou osobnosti upravenou v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobcovia žalobu podali na súd ešte dňa 3.10.2012, tzn. nie po uplynutí premlčacej doby, ktorá uplynula dňom 9.10.2012. Aj keď z podanej žaloby, ktorú podali žalobcovia je zrejmé, že sa domáhajú svojho nároku titulom náhrady nemajetkovej ujmy a to z dôvodu, že došlo k zásahu do ich rodinného a súkromného života z dôvodu smrti ich syna, vnuka a brata a aj keď v predmetnej žalobe je zle uvedená právna kvalifikácia, nakoľko je tu uvedené, že má ísť o zodpovednosť za škodu podľa § 420 ods. 1 OZ a podaním dňa 7.12.2015 žiadali žalobcovia zmenu žaloby, no nie zmenu žaloby týkajúcu sa zmeny skutkového stavu, pretože stále žalobcovia od samého počiatku žalujú vec na základe toho istého skutkového stavu, ktorý nebol počas konania zmenený, žiadali pripustiť zmenu žaloby len v časti týkajúcej sa výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Preto v zmysle zásady „iura novit curia“ účastníci nie sú povinní uplatnený nárok právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu, čiže došlo len ku kvalitatívnej zmene uplatneného práva, ale nedošlo k zmene skutkového stavu. Preto súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia si riadne a včas uplatnili svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom zásahu do ich súkromia a rodinného života, ku ktorému malo dôjsť smrťou ich syna v dôsledku protiprávneho konania žalovaných v 1/ až 4/ rade. Nemajetkovú ujmu, ktorej sa žalobcovia domáhali žalobným návrhom, táto vyjadruje náhradu za utrpené pocity frustrácie, šoku, stresu, smútku, straty zo spoločnosti, s milovanou osobou. K vzniku nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby, môže vzhľadom na odlišnú povahu jednotlivých hodnôt osobnosti tvoriacich ich fyzickú a morálnu jednotu rôznym spôsobom. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú existencia ujmy spočívajúca v poškodení duševného zdravia žalobcov, porušenia právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon - spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov a príčinná súvislosť medzi touto ujmom a protiprávnym konaním. Úprava ochrany súkromia vrátane rodinného súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnenne zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. V prípade, že medziľudské vzťahy tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, styky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je práve žaloba, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovia v 1/ až 2/ rade sú rodičmi neb. mal. G. G., žalobkyňa v 3/ rade je sestrou maloletého neb. G. G. a žalobkyňa v 4/ rade je starou mamou zomrelého G. G.. Judikatúra tuzemských súdov považuje úmrtie blízkej osoby za závažný zásah do práva na súkromie. Musí ísť o zásah neoprávnený a musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi. Keďže v priebehu konania žalobcovia, ako bolo vyššie uvedené, zobrali žalobu späť vo vzťahu k žalovanému v 1/ rade a žalovaného v 4/ rade s ich súhlasom, súd prvej inštancie sa v ďalšom zaoberal s plnením predpokladov vo vzťahu k žalovanému v 2/ a 3/ rade.

Súd prvej inštancie mal za to, že predpoklady v súvislosti so vznikom občianskoprávnej zodpovednosti neboli splnené vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade. Čo sa týka samotného úmrtia maloletého G. G., toto sa riešilo v rámci trestného konania tamojšieho súdu č.k. 3T/80/2012-607 zo dňa 21.10.2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline č.k. 3To/50/2014-732 zo dňa 29.1.2015, ktoré bolo právoplatne ukončené. V rámci tohto trestného konania boli uznaní za vinných z prečinu usmrtenia žalovaných v

1/ rade a žalovaný v 2/ rade za prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za prečin usmrtenia. V tomto konaní vypovedal aj ako svedok I. K., ktorý pracoval pre žalovaného v 3/ rade a potvrdil, že zapožičanie zbrane nebolo v súlade so zákonom o zbraniach a strelive, za čo žalovaný v 3/ rade dostal aj pokutu. Uvedené bolo preukazované zo strany žalobcov rozhodnutím o správnom delikte, kde z rozhodnutia vyplynulo, že žalovaný v 3/ rade bol obvinený zo správneho deliktu, nakoľko porušil povinnosť podľa zákona o strelných zbraniach a strelive a dopustil sa správneho deliktu s tým, že sa uznal vinným zo spáchania správneho deliktu, ktorý spočíval v tom, že spôsob vypožičania zbrane od držiteľa zbrojnej licencie, nebol v súlade so zákonom o strelných zbraniach, nakoľko G. T. nemal preukaz zbrane a nemal písomné potvrdenie o vypožičaní zbrane z oddelenia dokladov a evidencii policajného útvaru, ktorý zbraň eviduje. Toto konanie žalovaného v 3/ rade spočívalo v tom, že neoprávnene požičal zbraň žalovanému v 2/ rade. Týmto konaním žalovaného v 3/ rade však nedošlo ku žiadnemu zásahu spôsobilému vyvolať nemajetkovú ujmu a ohroziť osobnosť fyzickej osoby - žalobcov. Súd dospel k záveru, že žalovaný v 3/ rade nie je pasívne legitimovaný v súvislosti s podanou žalobou, a preto žalobu vo vzťahu k nemu v celom rozsahu zamietol.

Čo sa týka žalovaného v 2/ rade, ktorý bol v rámci rozsudku tamojšieho súdu č.k. 3T/80/12-607 zo dňa 21.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 3To/50/2014-732 zo dňa 29.1.2015 právoplatne odsúdený v súvislosti so smrťou mal. G. G. jednak za prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za prečin usmrtenia podľa ustanovení Trestného zákona, z uvedeného trestného rozsudku jednoznačne vyplýva, že žalovaný v 2/ rade porušil, resp. nerešpektoval absolútne dočasný zákaz nadobudnutia držby a dispozície strelnými zbraňami a strelivom, nakoľko bezprostredne na ďalší po tom, ako odovzdal do policajnej úschovy svojej legálne držané zbrane, si napriek tomu neoprávnene zadovážil zbraň podliehajúcu evidenčnej a ohlasovacej povinnosti a strelby schopné strelivo a zároveň inému - poškodenému G. G. z nedbanlivosti spôsobil smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania a to porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej zo zákona, konkrétne zákona o zbraniach a strelive. Žalovaný v 2/ rade bol právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia mal. G. G., syna žalobcov v 1/ a 2/ rade, brata žalobkyne v 3/ rade a vnuka žalobkyne v 4/ rade. Ustanovenie § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje, že zadosťučinenie má byť primerané. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vecou úvahy súdu, ktorý sa pri tejto úvahe riadil dvoma zákonne taxatívne stanovenými kritériami a to § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka - závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a z týchto aj pri svojom rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch aj vychádzal. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že konaním žalovaného v 2/ rade, ktorý bol právoplatne odsúdený a ktorý naplnil skutkovú podstatu prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1,2 písm. a), b) Trestného zákona s tým, že mal. G. G. z nedbanlivosti spôsobil smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom, teda porušením dôležitej povinnosti, uvedeným konaním došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcov v 1/ až 4/ rade na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do práva na súkromie, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje Občiansky zákonník v ust. § 11 ochranu. Súd prvej inštancie videl zásah, ktorý spôsobil smrť dieťaťa žalobcov za mimoriadne hlboký a nereparovateľný. Pri určení peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný smrteľný následok vzniknutý v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v 2/ rade, ako aj na dôsledky, ktoré smrť syna vyvolala u žalobcov v 1/ a 2/ rade, smrť brata u žalobkyne v 3/ rade a smrť vnuka u žalobkyne v 4/ rade. Účelom finančného zadosťučinenia nie je kompenzovať žalobcom stratu syna, brata a vnuka, účelom finančného zadosťučinenia je do istej miery kompenzovať emocionálne útrapy žalobcov vyvolané smrťou syna, brata a vnuka. Pri stanovení výšky náhrady prihliadol ku kritériám, ktoré sú na strane žalobcov v 1/ až 4/ rade ako osobe blízkych a to na intenzitu ich vzťahu na vek zomrelého a dopad uvedenej udalosti do ich duševnej sféry. Tiež prihliadol aj na majetkové pomery toho, kto tento zásah spôsobil a na mieru zavinenia. Z výpovede žalobcov v 1/ a 2/ rade bolo preukázané, že medzi nimi a ich synom bol hlboký vzťah, rozumeli si, spolu robili všetky aktivity a v danom prípade išlo o maloletého syna, ktorý mal celý život pred sebou. Smrť syna sa výrazne ich dotkla, najmä ich duševnej sféry. Žalobca v 1/ rade uviedol, že stratil milovaného človeka a uvedené malo vplyv aj na to, že po začatí trestného pojednávania jeho otec sa psychicky zrútil a zomrel, tzn. že žalobca v 1/ rade nielen prišiel o syna, ale aj o svojho otca. Rovnako z výpovede žalobkyne v 2/ rade, matky zomrelého je zrejmé, že bol medzi nimi úžasný vzťah. Žalobkyňa v 2/ rade po smrti syna musela chodiť k psychologičke a až po mesiaci mohla nastúpiť do práce. Žalobkyňa v 3/ rade - sestra uviedla, že mala s bratom výborný vzťah. V čase, keď sa to stalo, začala študovať na vysokej škole, a preto musela pokračovať v štúdiu individuálne, vrátiť sa k rodičom, aby im mohla poskytnúť oporu. Toto výrazne zasiahlo do jej duševnej sféry. Čo sa týka žalobkyne v 4/ rade - starej mami, tá sa pojednávania vzhľadom na jej vek nezúčastňovala.

Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalovaného v 2/ rade, že išlo o neúmyselný skutok, ktorý bol spôsobený len zabudnutím zabezpečenia zbrane, a teda vyslovene len zhodou okolností a k usmrteniu poškodeného došlo výslovne náhodným konaním. Súd rovnako nepovažoval za pravdivé ani tvrdenia žalovaného v 2/ rade, že dovtedy žil bezúhonným životom a ani nebolo preukázané, že by vo vzťahu k žalobcom v 1/ až 4/ rade nijakým spôsobom svoj skutok ofutoval. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že žalovaný v 2/ rade absolútne nerešpektoval dočasný zákaz nadobúdania vlastníctva držby a dispozície strelnými zbraňami a strelivom, pretože bezprostredne na ďalší deň po tom, ako odovzdal do policajnej úschovy svojej legálne držanej zbrane, si neoprávnene zadovážil zbraň podliehajúcu evidenčnej a ohlasovacej povinnosti a strelby schopné strelivo, keď takýmto konaním spôsobil z nebanlivosti smrť maloletej osoby. Žalovaný v 2/ rade už v minulosti bol odsúdený pre spáchanie viacerých násilných trestných činov.

Súd prvej inštancie preto vychádzajúc zo zistených skutočností, keď zobral do úvahy všetky zistené okolnosti a kritériá, vychádzal jednak z intenzity vzťahu medzi zomretým maloletým a žalobcami v 1/ až 4/ rade, z veku zomrelého, z dopadu udalosti na duševnú sféru žalobcov v 1/ a 2/ rade, postoj žalovaného v 2/ rade, jeho mieru zavinenia, keď zohľadnil aj jeho majetkové pomery, považoval sumu 10.000,- eur za primeranú, čo sa týka vzťahu rodičov k zomrelému synovi, teda pre žalobcu v 1/ rade 10.000,- eur a žalobkyňu v 2/ rade 10.000,- eur, za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k sestre zomrelého - žalobkyňi v 3/ rade vo výške 3.000,- eur a vo vzťahu k starej mame - žalobkyňi v 4/ rade vo výške 3.000,- a vo zvyšku nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovanému v 2/ rade zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Keďže v rámci predmetného konania žalobcovia vo vzťahu k žalovanému v 1/ a žalovanému v 4/ rade zobrali návrh v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu, súd vychádzal z ust. § 256 ods. 1 CSP a z toho dôvodu priznal žalovanému v 1/ až 4/ rade právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom v 1/ až 4/ rade v rozsahu 100 %, pretože títo procesne zavinieli zastavenie konania. Čo sa týka žalovaného v 3/ rade, voči ktorému žalobu v celom rozsahu zamietol, súd mal za to, že žalovaný v 3/ rade mal plný úspech vo veci, a preto mu priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vo vzťahu k žalovanému v 2/ rade považoval súd návrh žalobcov za čiastočne dôvodný a čiastočne nedôvodný a keďže žalobcom v 1/ rade pôvodne uplatnený nárok bol vo výške 15.000,- eur, úspech žalobcu v 1/ rade predstavuje priznaný nárok vo výške 10.000,- eur, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 67 %, preto úspech žalovaného predstavuje časť žalobného návrhu, ktorý súd zamietol, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 33 %. Čistý úspech žalobcu v 1/ rade je teda 34 % (67 % - 33 %), preto súd priznal žalobcovi v 1/ rade právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v 2/ rade v rozsahu 34 %. Žalobkyňou v 2/ rade uplatnený nárok bol vo výške 20.000,- eur. Úspech žalobkyne v 2/ rade predstavuje priznaný nárok v sume 10.000,- eur, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 50 % a úspech žalovaného po zaokrúhlení predstavuje 50 %. Vzhľadom na rovnaký pomer úspechu a neúspechu súd rozhodol, že žalobkyňa v 2/ rade a žalovaný v 2/ rade nemajú právo na náhradu trov konania. Žalobkyňou v 3/ rade uplatnený nárok bol vo výške 5.000,- eur, úspech žalobkyne v 3/ rade predstavuje priznaný nárok v sume 3.000,- eur, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 60 %. Úspech žalovaného v 2/ rade predstavuje časť žalobného návrhu, ktorú súd zamietol, v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení 40 %. Čistý úspech žalobkyne v 3/ rade predstavuje 20 % (60 % - 40 %). Súd preto priznal žalobkyňi v 3/ rade právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v 2/ rade v rozsahu 20 %. Žalobkyňou v 4/ rade uplatnený nárok bol vo výške 12.000,- eur, úspech žalobkyne v 4/ rade predstavuje priznaný nárok v sume 3.000,- eur, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 25 %. Úspech žalovaného v 2/ rade predstavuje časť žalobného návrhu, ktorú súd zamietol, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 75 %. Čistý úspech žalovaného v 2/ rade teda predstavuje 50 % (75 % - 25 %). Súd preto priznal žalovanému v 2/ rade právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyňi v 4/ rade v rozsahu 50 %.

2. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný v 2/ rade. Uviedol, že s rozsudkom nesúhlasí. Poukázal na to, že zo žalobného návrhu žalobcov zo dňa 3.10.2012 jednoznačne vyplýva, že ide o nárok uplatnený podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. nejde len o zlé uvedenie právnu kvalifikáciu skutku, ako to konštatuje súd v odôvodnení rozsudku, ale je zrejme, že žalobcovia v súlade s ust. § 420 ods. 1 OZ preukazujú u jednotlivých žalovaných porušenie právnej povinnosti (zák. č. 190/2003 Z.z. o zbraniach a strelive), príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a zavinenie je v jednotlivých žalovaných (nesprávne je v odvolaní uvedené žalobcov), čím žalobcovia preukazujú, že u žalovaných súd predpokladá ich zodpovednosť za uplatnenú škodu podľa ust. § 420 ods. 1 OZ. Výzvou zo dňa

8.9.2015 súd vyzval žalobcov aj právneho zástupcu, aby sa vyjadrili, akým titulom uplatňujú žalobný nárok a k tejto výzve sa vyjadril právny zástupca žalobcov podaním zo dňa 18.9.2015, kde uviedol, že žalobcovia uplatňujú nárok na náhradu škody podľa ust. § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobcovia 8.10.2015 doručili súdu oznámenie, že si zvolili iného advokáta a následne dňa 12.10.2015 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sa nezúčastnil právny zástupca žalobcov. Súd pojednávanie odročil s odôvodnením, že žalobcovia musia byť podľa novely O.s.p. zastúpení právnym zástupcom. K tomuto postupu súdu odvolateľ zdôrazňuje, že dňa 12.10.2015, kedy sa konalo pojednávanie, nebol okrem žalobného návrhu zo dňa 3.10.2012 podaný žiadny iný návrh, resp. zmena návrhu vo veci samej. Podľa novely O.s.p. účastníci v konaní o ochrane osobnosti musia byť zastúpení právnym zástupcom. Žalobcovia do dňa 12.10.2015 takýto návrh nepodali, nebol tu teda dôvod zákonného právneho zastupovania, preto bolo povinnosťou súdu rozhodnúť vo veci samej. Takýmto postupom súdu došlo u žalovaných k porušeniu práva na súdnu ochranu a k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie a rozhodnutie. Preto odvolateľ považuje za preukázané, že žalobným návrhom zo dňa 3.10.2012 sa žalobcovia domáhali náhrady škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Za nesprávne právne posúdenie otázky premlčania považuje odvolateľ právny názor súdu vo vzťahu k podaniu žalobcov zo dňa 5.12.2015 označené ako podanie vo veci spojené s návrhom na pripustenie zmeny petitu. Podľa názoru súdu toto podanie sa netýka zmeny skutkového stavu, pretože žalobcovia od počiatku žalujú vec na základe toho istého skutkového stavu, ktorý nebol počas konania zmenený a žiadajú zmenu žaloby len v časti výšky náhrady nemajetkovej ujmy a spôsobu jej zaplatenia. Z toho súd ďalej vyvodzuje, že nedošlo k zmene žalobného návrhu, ale len k zmene jeho právnej kvalifikácie. Z podania žalobcov zo dňa 5.12.2015 je zrejmé, že sa už nedomáhajú náhrady škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka, ale svoj nárok uplatňujú od ust. § 11 Občianskeho zákonníka z titulu ochrany osobnosti. Zároveň žalobcovia zobrali žalobný návrh čo do výšky plnenia v sume 42.477,20 eur späť. V súlade s touto zmenou ako vzhľadom na úmrtie pôvodného účastníka konania W. G. žiadali pripustiť zmenu petitu žalobného návrhu zo dňa 5.10.2015. Žalobcovia v priebehu konania svojimi podaniami, a to stanovisko žalovaných v rade 1/,2/,4/ k otázke premlčania nároku žalobcov zo dňa 3.6.2016 a stanovisko žalovaných v 1/,2/ a 4/ rade zo dňa 5. septembra 2016 poukázali na skutkovú rozdielnosť medzi nárokom na náhradu škody a medzi nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnosti. Žalovaní vo svojich podaniach poukazovali na ustálenú judikatúru a súdnu prax, podľa ktorej právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti predstavujú dve celkom rozdielne samostatné práva, z čoho vyplýva, že nemajetková ujma za zásah do práva na ochranu osobnosti usmrtením blízkej osoby možno uplatňovať len samostatne mimo rámec zodpovednosti za škodu. Vychádzajúc z uvedeného právny názor súdu prvej inštancie v tom, že podanie žalobcov zo dňa 5.12.2015 nie je zmenou žalobného návrhu, ale len zmenou právnej kvalifikácie, je nesprávny, z ktorého dôvodu odvolateľ tvrdí, že žalobný návrh žalobcu je premlčaný. Popri odvolacej námietke vo vzťahu k premlčaniu žalovaný v 2/ rade namieta aj výšku náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalovaným, nakoľko súd nezohľadnil v potrebnej miere pomery na strane žalovaného v rade 2/, a to mieru jeho zavinenia, dlhoročný trest odňatia slobody a jeho absolútnu nemajetnosť. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobný návrh žalobcov vo vzťahu k žalovanému v 2/ rade zamietol a zaviazal žalobcov k náhrade trov konania a právneho zastúpenia.

3. Proti rozsudku podali odvolanie aj žalobcovia v 1/ až 4/ rade. Odvolanie podali v časti výroku, čo do krátenia nemajetkovej ujmy ako aj v časti výroku zamietnutia žaloby vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade a čo do priznania trov konania žalovaným. Uviedli, že súd prvej inštancie pripustil síce návrh na zmenu petitu, čo do uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy voči G. T. staršiemu, kde žalobcovia žiadali zaviazat' ho a priznat' nemajetkovú ujmu v celkovej sume 52.000,- eur tak, aby bol zaviazaný pani W. G., matke, uhradiť 20.000,- eur s príslušenstvom, G. G., otcovi, 15.000,- eur s príslušenstvom, W. J., sestre, 5.000,- eur a M. G., starej matke nebohého G. G. mladšieho, 12.000,- eur, pričom pri takto formulovanom návrhu vychádzali z pozície objektívneho posúdenia miery nemajetkovej ujmy jednotlivých žalobcov, členov rodiny zastreleného nebohého G. G. mladšieho, z hľadiska citovej väzby, psychickej ujmy, traumatizujúcich zážitkov, ale ich následkov na ich život a budúcnosť, pričom tento traumatizujúci následok pretrváva a nie je možné ho odstrániť po celý život pozostalých. Uvedené žiadali najmä, ak orgány činné v trestnom konaní (prípravnom) konali - nekonali, zanedbávali ..., čím zapríčinili, že príčina smrti nebola náležite vyšetrená, i keď následne po zdĺhavom popieraní žalovaní vinu priznali, ktorú predtým neustále spochybovali len preto, aby sa vyhli po poučení prokurátorom prísnejšiemu trestu. Teda nie z účinnej ľútosť. Je pravdou, že priznanie nemajetkovej ujmy, pokiaľ ide o jej priznanie a jej výšku žalobcom, je v kompetencii súdu na základe jeho úvahy a vyhodnotenia dôkazov, no žalobcovia majú za to, že krátenie priznanej nemajetkovej ujmy súdom nie je primerané k

danému skutkového a právneho stavu. Súd v skutočnosti priznal polovicu uplatňovaného nároku. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tou skutočnosťou, že žaloba voči žalovanému G. T. mladšiemu, nar. XX.X.XXXX bola zobrať späť len preto, že v dobe spáchania skutku bol maloletý a tak za ním spôsobený škodlivý následok zodpovedá zákonný zástupca, t. j. práve G. T. starší. Krátením majetkovej ujmy vo vzťahu k starej mame nebohého z požadovaných 12.000,- eur na 13.000,- eur nie je vôbec primeranou satisfakciou. Zamietnutie žaloby vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade považujú za predčasné a právne irelevantné, pretože ak pracovník žalovaného v 3/ rade I. K. si dovolil zapožičať cudziu zbraň danú mu do úschovy bez preukazu zbrane je v absolútnom rozpore so zák. č. 190/2003 Z.z. a dovolil si zbraň danú do úschovy majiteľom G. B. len tak, bez akýchkoľvek dokladov zapožičať zrejme svojmu kamarátovi (čo orgány činné v trestnom konaní vôbec neskúmali) aj s nábojmi „aby si zbraň vyskúšal“ bez toho, aby vôbec skúmal, či je držiteľom zbrojného pasu, odvolatelia nechápu ako mohlo dôjsť podľa súdu prvej inštancie k nenaplneniu zodpovednosti tohto subjektu za následok, teda nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaného v 3/ rade. S takýmto právnym názorom súdu sa nemožno stotožniť aj preto, že práve pán K. vykonal na zbrani, ktorou bol zastrelený maloletý G. G. neoprávnené zásahy, skrátil hlaveň a upravoval spúšť, kde vlastne umožnil, aby spúšťací mechanizmus mohol bez ťažkostí spustiť i mladistvý. Na pojednávaní právny zástupca žalobcov žiadal vypočuť a klásť otázky konateľovi žalovaného v 3/ rade D. K., čo však súd nepripustil. Odvolatelia zastávajú názor, že žalovaný v 3/ rade je pasívne legitímovaný. Žalovaný v 3/ rade nemal oprávnenie zbraň bez sprievodného dokladu zapožičať. S poukazom na uvedené navrhli, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil, nakoľko nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom, aby uskutočnili jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. K podanému odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadril žalovaný v 2/ rade. Uviedol, že odvolacie námietky žalobcov sú irelevantné vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal najmä na všetky kritéria vychádzajúce z ustálenej súdnej praxe, a to okolnosti spáchania skutku, usmrtenie náhodné, z neobľadivosti, finančná situácia žalovaného, jeho dlhodobý trest odňatia slobody. Odvolanie žalobcov považuje za neopodstatnené a navrhol, aby bolo odvolanie zamietnuté a žalovanému v 2/ rade priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

5. K odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadril žalovaný v 3/ rade, zdôraznil, že spoločnosť Agrolav Levice má licenciu na servis zbraní avšak predmetnú zbraň neopravovali ani nijako neupravovali. Zbraň zapožičali G. T. za účelom skontrolovania puškohľadu o čom vyhotovili doklad o zapožičaní zbrane. S pánom T. spolupracovali už viacero rokov, vedeli, že je poľovníkom, držiteľom zbrane, no nemali vedomosť, že v čase požičania zbrane mal už T. povinnosť odovzdať zbrojný preukaz, ktorú v čase prevzatia zbrane nespĺnil. V súvislosti so zapožičaním zbrane im bola v správnom konaní uložená pokuta, a to len z dôvodu, že na doklade o zapožičaní zbrane nebolo uvedené správne číslo zbrojného preukazu pána T., pričom zapožičanie zbrane nebolo zaevidované na príslušnom oddelení polície. Ako vyplynulo zo znaleckého posudku v trestnom konaní zbraň nemala žiadne vady a aj nižší odpor spúšte na zbrani nevybočoval z technickej normy. Konanie žalovaného v 3/ rade nie je v žiadnej príčinnej súvislosti so spôsobeným následkom smrti ani so zásahom do práva žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. G. právny záver súdu, ktorým zamietol žalobu voči nemu je správny a preto ho v tejto časti navrhujú potvrdiť a zaviazat' žalobcov k náhrade trov žalovaného v 3/ rade v odvolacom konaní vo výške 100%.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané včas oprávnenými subjektmi - stranami sporu, proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e),f),h) CSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom ust. § 379 CSP a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), keď bol viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP v časti výroku IV., V., VI., VII., VIII., IX., XII., XIII. a XV. potvrdil. Rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 v časti výroku X., XI., XIV. a XVI. zmenil tak, že žalovaným v rade 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní nenapadnutej časti I., II. a III. zostal nedotknutý.

7. Predmetom preskúmania odvolacieho súdu bola výška a včasnosť uplatnenej majetkovej ujmy, ktorej sa domáhali žalobcovia v 1/ až 4/ rade za smrť blízkej osoby, neoprávneným konaním žalovaných v 1/ až 4/ rade.

8. Odvolací súd uvádza, že v okamihu, keď niekto svojim neoprávneným konaním spôsobí smrť fyzickej osoby, dochádza k zásahu na jednu z najdôležitejších hodnôt spoločnosti. Medzi fyzickými osobami existujú vzájomné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, a tak porušením práva na život jednej z nich dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť si a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňať vlastnú osobnosť. Dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na rodinný a súkromný život. V takom prípade nie je morálna satisfakcia postačujúca a nastupuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V ustálenej judikatúre ako aj u odbornej verejnosti panuje názor, že smrť blízkej osoby nemožno vyčísliť peniazmi, a teda neexistuje ani ekvivalentná náhrada. Náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje skutočne len určitú satisfakciu, ktorej úlohou je iba do istej miery odškodniť stratu pozostalým, zmierniť následky neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život. Výška náhrady nemajetkovej ujmy sa líši od prípadu k prípadu a podľa okolností prípadu. Pri rozhodovaní sa berie do úvahy niekoľko faktorov, napr. či subjekt, ktorý zodpovedá za smrť osoby spôsobil smrť úmyselne alebo z neobľahosti, do akej miery došlo k narušeniu, resp. zásahu do práva na rodinný a súkromný život, či blízka osoba mala status potomka, predka, súrodenca alebo viacero súčasne a ďalšie. Na určenie výšky nemajetkovej ujmy má do značnej miery vplyv aj finančná situácia zodpovednej osoby. V neposlednom rade súd prihliada aj na to, či pozostalí neboli „morálne uspokojení“ v podobe odsúdenia páchatel'a za trestný čin alebo verejného ospravedlnenia. Každý človek je jedinečná a neopakovateľná bytosť, pretože disponuje špecifickými vlastnosťami a schopnosťami. Ako uvádza aj čl. 15 Ústavy SR každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred jeho narodením. Právo na život patrí bezpochyby spomedzi všetkých ľudských práv medzi tie najvýznamnejšie. Otázkou však je, akú hodnotu má ľudský život. Akým spôsobom možno nahradiť obrovskú ujmu a traumu pozostalým. Na rozdiel od škody, resp. majetkovej hodnoty, ujma nemajetková sa nedá úplne presne vyjadriť v peniazoch, pretože nemajetkovú ujmu nemožno nikdy reálne nahradiť. Ide o ujmu spôsobenú na takých hodnotách, ktoré svojou povahou nepatria do majetkovej sféry. Ide o život, zdravie, súkromie. Tieto hodnoty nemožno zmerať peniazmi a nemožno ich oceniť peniazmi. Z uvedeného vyplýva, že je nepochybné, že žiadna suma priznaná súdom nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu ani na to, aby nahradila život človeka. Tento inštitút, ako bolo vyššie uvedené, kladie za cieľ len túto ujmu zmierniť, pretože už navrátenie do pôvodného stavu nie je možné.

9. S poukazom na uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu vzal do úvahy všetky skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami tvrdeného nároku a vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie pre posúdenie uplatnených nárokov žalobcami v 1/ až 4/ rade. Výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a preto zdieľa jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, preto s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

10. Rovnako nemohol prisvedčiť ani odvolaniu žalovaného v 2/ rade, ktorý vytýkal prvostupňovému súdu nesprávne právne posúdenie predovšetkým v otázke týkajúcej sa premlčania nároku žalobcov, keď zhodne s právnym záverom súdu prvej inštancie poukazuje na to, že žalobcovia od samého počiatku žalovali vec na základe rovnakého skutkového stavu, ktorý nebol počas konania zmenený, keď žiadali pripustiť zmenu žaloby len v časti týkajúcej sa výšky náhrady nemajetkovej ujmy a spôsobu jej zaplatenia žalovanými v 1/ až 4/ rade. Tak ako správne udáva súd prvej inštancie, strany sporu nie sú povinné uplatnený nárok právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vždy vecou súdu. Aj podľa odvolacieho súdu žalobcovia v 1/ až 4/ rade riadne a včas uplatnili svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom zásahu do ich súkromia a rodinného života, ku ktorému došlo smrťou ich syna, brata a vnuka v dôsledku protiprávneho konania žalovaných.

11. Súd prvej inštancie dôsledne postupoval v súlade s ust. § 191 CSP, keď dôkazy hodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosťi

prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Hodnotenie dôkazov je teda činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu, pritom ale nie je svojvoľná, pretože súd vždy vychádza zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tak sa stalo aj v preskúmvanej veci a odvolací súd v tomto smere nezistil žiadne pochybenie.

12. Preto odvolací súd nemohol prisvedčiť žalovanému v 2/ rade, že postupom súdu prvej inštancie došlo u žalovaného v 2/ rade k porušeniu práva na súdnu ochranu a k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie a rozhodnutie. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v spore, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a nevyžaduje sa, aby na každý argument strany bola v odôvodnení daná odpoveď, pretože za porušenie tohto základného práva v žiadnom prípade nemožno považovať neúspech v konaní pred všeobecným súdom. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich hodnotení) skutkový stav a po použití relevantných noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (III. ÚS 181/2013 zo dňa 24. apríla 2013). Aj podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Obsah práva na spravodlivý proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavno-právne princípy. V tomto smere však odvolací súd nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Za arbitrárny, resp. nie dostatočne zdôvodnený je treba považovať rozsudok všeobecného súdu, keď popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokoľvek vysvetlenia či zdôvodnenia aj k protichodnému právnomu záveru, čo taktiež odvolací súd v preskúmvanom rozhodnutí nezistil. Porovnávajúc odôvodnenie preskúmvaného rozhodnutia prvostupňového súdu s vyššie uvedenými kritériami je zrejmé, že súd prvej inštancie sa nimi dôsledne riadil, keď svoje rozhodnutie s poukazom na vyššie uvedené zo všetkých relevantných hľadísk dostatočným spôsobom právne aj vecne odôvodnil.

13. Odvolací súd sa ale nestotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie v časti výroku o trovách prvostupňového konania, a preto postupom podľa ust. § 388 CSP rozsudok v časti výroku X., XI., XIV. a XVI. zmenil tak, že žalovaným v rade 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

14. Zo zisteného skutkového stavu a zo zvláštnych okolností prejednávaného prípadu sa odvolaciemu súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré priznalo nárok na náhradu trov prvostupňového konania žalovaným v 1/, 2/ a 3/ rade javí ako neprimeraná tvrdosť voči žalobcom v 1/ až 4/ rade a odporuje dobrým mravom. Žalobcovia v 1/ až 4/ rade, ktorí prišli o svojho syna, brata a vnuka za okolností, ktoré naplnili skutkovú podstatu trestného činu, za ktorý boli žalovaní v 1/ a 2/ rade právoplatne odsúdení, keď žalovaný v 1/ rade manipuláciou zbrane spôsobil smrť svojmu kamarátovi a žalovaný v 2/ rade, ktorý absolútne nerešpektoval zákaz vlastníctva, držby a dispozície strelnými zbraňami, pretože bezprostredne na ďalší deň, po tom ako odovzdal do policajnej úschovy svoje legálne držané zbrane, si napriek tomu neoprávnene zadovážil zbraň podliehajúcu evidenčnej a ohlasovacej povinnosti a streľby schopné strelivo, teda spáchal viac trestných činov a tak v konečnom dôsledku umožnil zneužitie tejto zbrane jeho synom - žalovaným v 1/ rade, čím následne došlo k tak tragickej udalosti akou je smrť mladého človeka. Aj žalovaný v 3/ rade pochybil, keď požičal zbraň žalovanému v 2/ rade bez toho, aby sa tento preukázal zbrojným preukazom. So zreteľom na všetky tieto okolnosti odvolací súd dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie a konštatuje, že v prejednávanvej veci vzhľadom podľa ust. § 257 CSP zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým pri rozhodovaní o povinnosti nahradiť trovy konania prihliadol, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zmenil tak, že žalovaným v rade 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Nárok na náhradu trov prvostupňového konania v plnom rozsahu patrí jedine žalovanému v 4/ rade, proti ktorému žalobcovia bez uvedenia dôvodu vzali žalobu späť, keď si zrejme uvedomili, že voči žalovanému v 4/ rade podali žalobu nedôvodne.

15. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že aj keď súd nepriznal v plnom rozsahu žalobcom v 1/ až 4/ rade požadovanú výšku nemajetkovej ujmy, žalobcovia boli v konaní pred súdom prvej inštancie úspešní. Preto nebolo dôvodné v prejednávanej veci vypočítavať percentuálnu úspešnosť pomeru ich úspechu vo vzťahu k požadovanej a priznanej výške majetkovej ujmy v peniazoch, ktorá závisela od úvahy súdu.

16. V odvolacom konaní nebola ani jedna zo sporových strán úspešnou stranou sporu, preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)